

Sumy National
Agrarian University

Викладацька майстерність та стандарти: європейський досвід

Ірина Скляр

Сумський національний аграрний університет, Україна

Royal Agricultural University, UK,

researcher under the British Academy Programme for At-Risk
Academics (CARA)

09 квітня 2025

Co-funded by
the European Union

Сьогодні на сесії

1. Якість викладання... Це про що?
2. Рейтинги та викладацька майстерність
3. Teaching Excellence Framework
4. Професійні стандарти викладача: Досвід Великої Британії
5. Дискусія та роздуми

**Що, на вашу думку, треба
враховувати, оцінюючи якість
викладання/викладацьку
майстерність**

- <https://www.menti.com/al6chvqwbcsk>

Контекст вищої освіти у Великій Британії

- Висока автономія університетів
- Незалежний статус регуляторів
- Система чітких стандартів
- Орієнтація на студентський досвід, інтернаціоналізацію та результативність навчання
- Загально національний рівень оцінювання
- Оцінювання якості/рівня не лише досліджень, а й викладання

The Teaching Excellence Framework (TEF)

Система оцінки якості викладання в університетах Англії.

Запроваджено урядом у 2017 році, щоб надати студентам ресурс для оцінки якості викладання в університетах

Стосується лише бакалаврату

Підвищує важливість досконалості викладання - поряд із досконалістю наукових досліджень під час оцінювання ЗВО

Деякі університети Шотландії та Уельсу входять добровільно

Рейтингує університети на показників викладання, академічної підтримки та «просування» до працевлаштування

Золотий рейтинг - найвищі стандарти якості навчання, outstanding результати для студентів із будь-якого профілю, особливо з точки зору утримання та прогресування, outstanding фізичні та цифрові ресурси.

Срібний рейтинг - університет має високу якість і регулярно перевищує «базову» якість, очікувану від ЗВО.

Бронзовий рейтинг - більшість студентів досягають хороших результатів, але результати ЗВО значно нижчі, ніж контрольні показники в одній чи кількох сферах.

У TEF 2023 взяли участь 228 закладів вищої освіти Англії.

Результати
працевлаштуван
ня — це **один із**
центральных
критеріїв, що
демонструє
ефективність
викладання з
точки зору
підготовки до
кар'єри.

**GRADUATE OUTCOMES SURVEY
(GOS) – EMPLOYMENT RATES 15
MONTHS POST-GRADUATION**

**LONGITUDINAL EDUCATION
OUTCOMES (LEO) – SALARY AND
EMPLOYMENT DATA OVER TIME**

**INSTITUTIONAL IMPACT –
STRATEGIES UNIVERSITIES ADOPT
TO IMPROVE TEF RANKINGS**

Як TEF вимірює працевлаштування випускників?

1 Кількісні дані (Quantitative Metrics)

- **Graduate Outcomes Survey** – офіційне опитування випускників через 15 місяців після завершення навчання.
- Дані про **працевлаштування та подальше навчання** (Higher Education Statistics Agency - HESA).

3 Контекстуалізація даних

TEF не просто порівнює цифри, а:

- Аналізує **соціально-економічне походження студентів**
- Враховує **тип навчання** (очне, заочне тощо)
- Порівнює з **національними тенденціями та контрольними групами**

Це дає змогу зрозуміти, чи університет **справді вплинув** на кар'єрний успіх студентів.

2 Ключові показники:

- Частка випускників у “висококваліфікованій” роботі або подальшому навчанні
- Рівень працевлаштування загалом
- Відповідність роботи отриманому фаху
- Якість працевлаштування з точки зору задоволення випускника

4 Надання доказів (Submission Evidence)

Університети також надають:

- **Опис власних ініціатив** щодо підтримки кар'єри (кар'єрні центри, стажування, менторські програми)
- Приклади успішного працевлаштування випускників
- Роль роботодавців у розробці курсів

Чому це важливо?

- Цей підхід дозволяє TEF оцінити не просто статистику, а й **якість освітнього досвіду** у контексті реального життя після університету.
- Студенти можуть висловити свої думки щодо якості свого освітнього досвіду та результатів через студентське подання.

Teaching Excellence Framework 2023 Outcomes

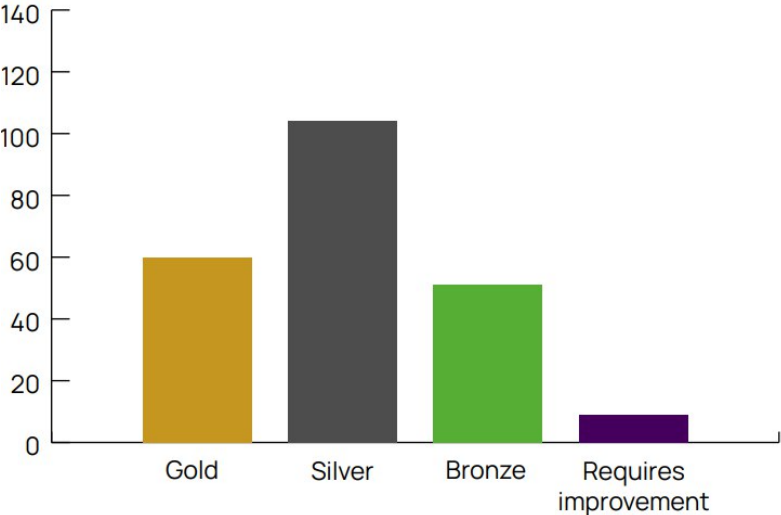
University	Overall TEF Result	Student experience	Student outcomes	THE World University Ranking 2024
Anglia Ruskin University	Gold	Gold	Silver	501-600
London School of Economics and Political Science	Silver	Silver	Gold	46
Imperial College London	Gold	Silver	Gold	8
University of Bristol	Silver	Silver	Gold	81
University of Buckingham	Silver	Silver	Silver	NR
University of Cambridge	Gold	Gold	Gold	5
University of Oxford	Gold	Gold	Gold	1
Oxford Brookes University	Silver	Bronze	Silver	601-800
Plymouth Marjon University	Gold	Gold	Silver	NR
Queen Mary University of London	Silver	Bronze	Silver	135
Royal Agricultural University	Silver	Silver	Silver	NR

- <https://tef2023.officeforstudents.org.uk/>

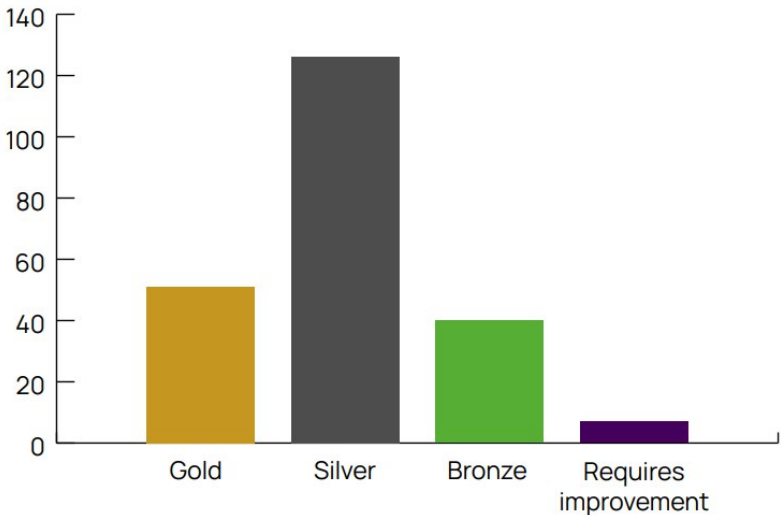
Рейтинги TEF у секторі ВО Англії у 2023

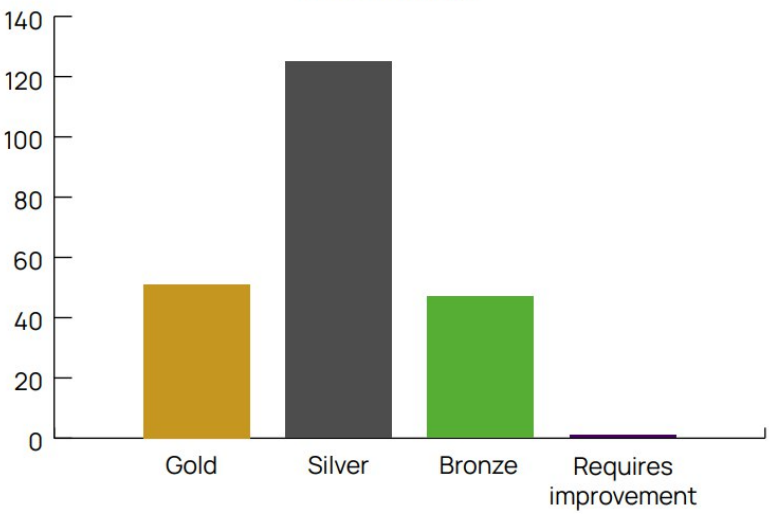
Student experience ratings

Student outcomes ratings

TEF 2023 ratings

Які реальні наслідки?

1. Репутація:

1. Абітурієнти (особливо міжнародні) часто звертають увагу на TEF-рейтинг. Bronze може сприйматись як менш престижний.
2. Конкуренція з університетами з "Gold" або "Silver" зменшує привабливість для студентів.

2. Маркетинг та партнерства:

1. Університети з Bronze мають менше переваг у просуванні себе як закладу з викладацькою досконалістю.
2. Може вплинути на вибір при міжнародній співпраці або при укладанні подвійних дипломів.

3. Внутрішній тиск:

1. TEF рейтинг викликає **реформи всередині інституції**: більше інвестування в підтримку викладання, цифрову інфраструктуру, підвищення кваліфікації викладачів.

Що таке UK PSF - Professional Standards Framework for **teaching and supporting learning** in higher education 2023

UK PSF — це рамка професійних стандартів для викладачів та навчального персоналу

Розроблена Advance HE, вона визначає ключові елементи ефективної викладацької практики

Включає три рівні (Descriptor 1–3) і чотири домени: діяльність, знання, цінності, професійний розвиток

Виміри

- 15 тверджень, які визначають і описують практику.
- організовані як три пов'язані набори з *п'яти професійних цінностей, п'яти форм основних знань і п'яти сфер практики.*

Професійні цінності
лежать в основі всіх
форм основних
знань та областей
практики

Основні знання -
ключові форми знань,
засновані на
професійних цінностях
та необхідні для різних
сфер професійної
діяльності.

**Області
практики/діяльності**
поєднують професійні
цінності та форми
основних знань,
демонструючи основні
види діяльності, що
підтримують ефективну
практику.

Професійні цінності

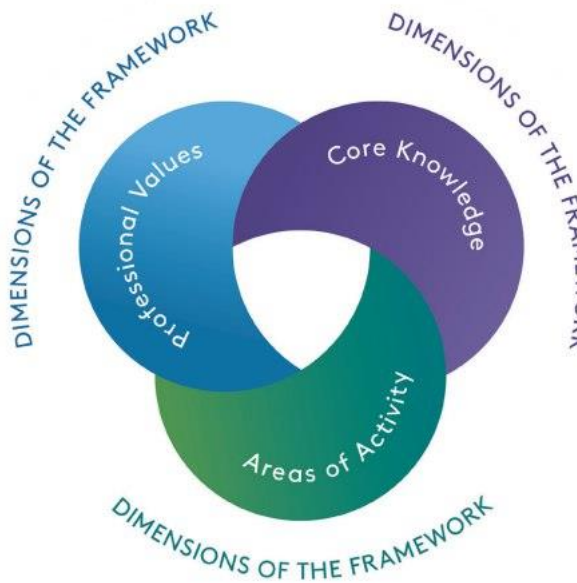
V1 – поважаєте окремих здобувачів освіти та різноманітні групи здобувачів освіти.

V2 – сприяєте залученню до навчання та забезпечуєте рівність можливостей для всіх, щоб кожен міг розкрити свій потенціал.

V3 – використовуєте наукові дослідження, стипендії, професійне навчання або інші підходи, що базуються на доказах, як основу для ефективної практики.

V4 – реагуєте на ширший контекст, у якому функціонує вища освіта, усвідомлюючи наслідки для власної практики.

V5 – співпрацюєте з іншими з метою підвищення якості практики.

Сфери діяльності

A1 – розробляєте та плануєте навчальні заходи та/або освітні програми.

A2 – навчаєте та/або підтримуєте навчання за допомогою відповідних підходів і навчального середовища.

A3 – оцінюєте та надаєте зворотний зв'язок задля підтримки навчання.

A4 – підтримуєте та консультуєте здобувачів освіти.

A5 – удосконалюєте власну практику завдяки постійному професійному розвитку

Основні знання про:

K1 – те, як відбувається навчання, як загалом, так і в межах конкретних предметів.

K2 – підходи до викладання та/або підтримки навчання, що є доцільними для відповідних предметів і рівня навчання.

K3 – критичне оцінювання як основу для ефективної практики.

K4 – належне використання цифрових та/або інших технологій і ресурсів для навчання.

K5 – вимоги до забезпечення та вдосконалення якості освіти, а також їхні наслідки для практичної діяльності.

UKPSF надає структурований шлях до професійного визнання через чотири рівні стипендії (Fellowship)

Категорія	Опис
Associate Fellow (AFHEA)	Для осіб із обмеженим досвідом викладання (наприклад, аспіранти, молоді викладачі)
Fellow (FHEA)	Для викладачів з істотним обсягом викладацької діяльності та взаємодії зі студентами
Senior Fellow (SFHEA)	Для досвідчених викладачів, які впливають на практики викладання в масштабах закладу
Principal Fellow (PFHEA)	Для керівників, які формують стратегії та політики у сфері вищої освіти на національному та міжнародному рівнях

Ключові характеристики UKPSF

- **◆ Орієнтація на індивідуальний розвиток**
UKPSF зосереджується на розвитку **особистої педагогічної майстерності**, на відміну від TEF, який оцінює інституційний рівень.
- **◆ Міжнародне визнання**
UKPSF, хоч і створена у Великій Британії, **визнана в усьому світі**.
- **◆ Відповідність інституційним стратегіям**
Багато університетів впроваджують UKPSF у програми професійного розвитку для забезпечення **високих стандартів викладання**.
- **◆ Рефлексивний та доказовий підхід**
UKPSF заохочує викладачів до **критичного самоаналізу** та використання **досліджень у навчанні**.

<https://www.menti.com/alx9qr1ggjfd>

Зміни
важливі? Чи
ГОТОВІ МИ ДО
НИХ?

Sumy National
Agrarian University

Дякую за увагу!

Ірина Скляр,
skliar.ida@gmail.com

Co-funded by
the European Union